

RECENZJA

rozprawy doktorskiej lek. dent. Aleksandry Kaszak pt. „Epidemiologia nabytych wad zgryzu u dzieci, których rodzice brali udział w szkoleniach profilaktycznych”

Podstawa opracowania recenzji:

Pismo Prodziekana II Wydziału Lekarskiego
Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego
z dnia 19.09.2019, pismo nr APE/5910/D-923/2019

Ogólna charakterystyka rozprawy doktorskiej

Badania oceniające częstotliwość występowania wad zębowo-zgryzowych wnoszą zawsze ciekawy - nie tylko teoretyczny - ale i kliniczny aspekt. Często w doniesieniach naukowych zwraca się uwagę na obecność czynników powodujących występowanie nieprawidłowości w narządzie żucia (jak między innymi urazy, parafunkcje, dysfunkcje, dieta, uwarunkowania genetyczne), które są bardzo istotne z punktu widzenia diagnostyki – i często warunkują wybór metody leczenia ortodontycznego. Również wyniki badań epidemiologicznych mają (i powinny) mieć wpływ na wprowadzanie już od wczesnego etapu dzieciństwa różnorodnych programów edukacyjnych i profilaktycznych ukierunkowanych na zwiększanie świadomości Rodziców w zakresie profilaktyki ortodontycznej. Jest to ważny aspekt – nie do przecenienia.

Przedstawiona do oceny praca doktorska pt.: „Epidemiologia nabytych wad zgryzu u dzieci, których rodzice brali udział w szkoleniach profilaktycznych” została napisana w klasycznym układzie tekstu: wstęp – połączony z przeglądem piśmiennictwa, cel pracy, materiał i metody, wyniki, dyskusja i wnioski, abstrakty (w języku polskim oraz angielskim) i spis piśmiennictwa. Piśmiennictwo liczy 87 pozycji – wszystkie cytowane w pracy. Na końcu pracy znajdują się załączniki ankiet. Praca doktorska liczy 109 stron.

Przeprowadzony przegląd piśmiennictwa odpowiada aktualnemu stanowi wiedzy z omawianego zagadnienia, jest systematyczny w sposób przejrzysty wprowadza w omawianą tematykę.

Cele pracy są skonstruowane prawidłowo i obejmują:

Ocenę częstotliwości występowania: nabytych wad zgryzu, występowania dysfunkcji i parafunkcji, występowania próchnicy, stanu higieny jamy ustnej, rodzaju karmienia (karmienie piersią vs. karmienie butelką) oraz określenie zależności występujących pomiędzy: odbytym szkoleniem a występowaniem nabytych wad zgryzu; odbytym szkoleniem a występowaniem dysfunkcji i parafunkcji; wpływem szkoleń a stanem zębów, wykształceniem rodziców a dbałością o stan higieny i prawidłowy rozwój jamy ustnej dziecka – w tym występowanie próchnicy; jakością pokarmu i sposobem karmienia a stanem układu stomatognatycznego.

Materiał badawczy stanowiło 220 par Rodziców oraz dzieci oraz grupa kontrolna 57 dzieci i ich Rodziców. W wyniku wypełnianych ankiet (podzielonych na przed i po) ostatecznie uzyskano 167 ankiet w grupie badawczej.

Schemat badania.

Badanie składało się z dwóch etapów. Na etap 1 składało się wypełnienie przez Rodziców kwestionariusza ankiety oceniającego ich wiedzę na temat profilaktyki stomatologicznej u dziecka przed i po szkoleniu oraz samo szkolenie. Ankieta zawierała pytania między innymi na temat nt. rozwoju i dbania o układ stomatognatyczny, źródła wiedzy na temat profilaktyki. Szkolenie Rodziców trwało około 20-30 minut i zawierało zagadnienia związane z profilaktyką ortodontyczną. Następnie ankieta 'po szkoleniu' sprawdzała wiedzę jaką Rodzice uzyskali po szkoleniu. Etap 2 stanowiła ocena stanu zdrowia jamy ustnej u dzieci Rodziców, którzy brali udział w szkoleniu oraz dzieci Rodziców, którzy w szkoleniu nie brali udziału. Również na tym etapie rozpoznawano wady zgryzu (w oparciu o klasyfikację Orlik-Grzybowskiej). Następnie odbywały się dwie wizyty kontrolne z gabinetu – pierwsza po upływie roku, druga po osiągnięciu przez dziecko co najmniej 2 roku życia. Na wizytach oceniano między innymi kolejność wyżynania, wiek zębów, ocenę cech uzębienia mlecznego, możliwość objęcia procesem próchnicowym, obecność parafunkcji i dysfunkcji. Do oceny statystycznej dobrano odpowiednie testy.

Cele pracy zostały osiągnięte i poparte bardzo szerokimi i starannie opracowanymi wynikami badań. Zrealizowany został w pełni zaplanowany zakres prac badawczych.

Wnioski zostały przedstawione w sposób usystematyzowany i klarowny i w pełni odpowiadają uprzednio postawionym celom. Oceniona praca doktorska stanowi przykład dobrze zaplanowanych – czasochłonnych - badań w naukach medycznych, w dyscyplinie stomatologia.

Całość ocenianej pracy doktorskiej świadczy o starannym planowaniu badań i umiejętności odpowiedniego całościowego ujęcia ich wyników. Pozwoliło to na kompleksowe ujęcie problemu i otrzymanie wyników badań ujmujących całościowo nowe rozwiązania.

Analizując szczegółowo recenzowaną pracę doktorską pozwolę sobie na sformułowanie następujących uwag:

Uwagi ogólne

1. Za poprawne uważam planowanie, schemat badań i ukierunkowanie badań,
2. Na szczególną uwagę zasługuje podniesiony temat badań – szczególnie istotny w obliczu tak masowo występujących wad zębowo-zgryzowych w społeczeństwie polskim.

Uwagi szczegółowe

Cele pracy mogłyby być przedstawione w formie bardziej czytelnej – jest zbyt dużo. Cytacja nr 8 pojawia się dopiero na stronie 17 (choć powinna być wcześniej).

W materiałach i metodach nie znalazłem informacji czy procedury wykonywał 1 operator. Niektóre (57, 76, 78) nie mają danych bibliometrycznych – inne tak, warto ujednolicić. Powyższe uwagi mają charakter techniczny i nie umniejszają mojej pozytywnej opinii.

Stwierdzam, że przedstawiona do oceny praca doktorska spełnia wymagania określone w art. 13 ust. 1 Ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki w związku z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 3 lipca 2018, przepisy wprowadzające ustawę – prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (DZ. U. Z 2018 r. poz. 1669) i wnoszę o dopuszczenie lek. dent. Aleksandry Kaszak do publicznej obrony.

Uniwersytei Medyczny we Wrocławiu
Katedra Ortopedii, Szczękowej i Ortodoncji
ZAKŁAD WAD ROZWOJOWYCH TWARZY
Kierownik
prof. dr hab. n. med. Marcin Mikulewicz